

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

Aue preclara

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

De purificatōe btē Marie

mo patrē dicens (Laus) scz sit (patri glie). i. eterne (qui) scz pater (reues
lans). i. manifestās (suū filiū gentibz). i. gentilibz (z populo). i. iudaico
(sociat). i. pūgū (nos israel). i. scris z angelis dei in celo

Laus eius filio. qui suo sanguine nos patri reconcilians super

nis sociavit ciuibz. Laus quoqz sancto spiritui sit per eum.

¶ Hic filiū z spm̄scrm̄ p̄medat dicens (Laus) .i. sit (filio ei⁹) .i. patris (q̄
p̄ciliās). i. p̄cordās (nos suo sanguine sociavit nos sup̄nis ciuibz). i. ang
gelis (qz) p̄ et (laus) scz sit (sc̄ō spiritui p̄ eū) id est eternaliter.

¶ Notādū autoz in hac lra cōiter dat itelligere totā trinitatē. z p̄ h̄ innu
it q̄ ē vnus de⁹ in eētia z trin⁹ in p̄sonis. vt testat̄ br̄s Gr̄e. Te vnū in
suba z trinū in p̄sonis veneremur. Itē sciendū q̄ triplex ē rō q̄re in p̄nti fe
sto lumina portat̄. Prima rō ē ad remouēdū errozē antiqz z malā p̄suetu
dinē. olim em̄ cādēlis incēsis in honozē martis (q̄ ē de⁹ belli) oī anno ros
mā illuminabāt vt filijs suis victoriā sup̄ inimicos p̄cederet. S; talis cō
suetudo in meliōzē ē trāsmutata p̄ Sergiū papā vt xpiani cādēlis cereis
in honozē in d̄yē m̄ris semel in anno eccliam illustrarent. Sc̄da rō. qz sy
meon z anna maria z ioseph venerabilē fecerūt p̄cessionē qm̄ dñm in tem
plū p̄sentauerūt. sic sili mō faciem⁹ cereas in manu portādo in v̄ginis ma
rie z filij honozē. Tercia rō ē. qz sicut in candela sunt tria. i. cera lychmē et
ignis. sic etiā illa tria in xp̄o sc̄ant. qz cera representat carnē xp̄i. quā sumpsit
de v̄gine pura. s; lignmē p̄uolutū in cera designat aiām xp̄i cādidissimā la
tentē in carne. i. corpe h̄mano. S; ignis rep̄ntat diuinitatē z etiā amorē. q̄
amore ip̄e de⁹ facit ardere corda n̄ra in amore ei⁹. vñ⁹ Hāc in honozē pie
cādēlā porto marie Accipe p̄ cerā carnē de v̄gine verā. Per lumē numen
māifestat̄ qz cacumē lychmē z etiā sub carne latēs popina Sic mystice
(si volum⁹ placere deo) debem⁹ gerere illa tria in nob. fidē verā. actiones
bonā. z rectā intentōnem. qz sicut cādēla extincta d̄r mortua. sic fides sine
opibz. S; lumē designat intētionē bonā in corpe h̄mano occultatā. Sed
ignis rep̄ntat desiderū ad vitā eternā. ¶ Quo terminis nota. israel est
nomen regionis fei gñis indeclinabile z ponit̄ hic p̄ p̄lo fideli. z d̄r israel
ab is qd̄ est vir. z ra vidēs. z el deū. q̄si vir videns deum

NUe p̄clara maris stella in lucē gētiū maria diuinit⁹ orta
¶ Aliud cāricum glōsum p̄ bēn̄ Anb. ob reuerētiā te. v̄gis
marie p̄pletū Et solet decātarī i festo purificatōis. s; tñ i oibz
festis te v̄ginis ē decāradum Et diuidit̄ i tres ptes. In p̄ma
p̄medat br̄z v̄ginē ex eloq̄o p̄phetaz z variāz figuraz veter̄ testamēti.
q̄re alloq̄t eā salutādo In sc̄da p̄ multz b̄n̄ficijs nob̄ necarijs alloq̄t eam
humilr̄ ip̄lorādo. sc̄da ibi. Oia v̄go zc. z d̄r O (p̄clara). i. valde clara (stel
la maris aue). i. sis salutata (orta). i. nata (diuinit⁹). i. p̄ diuinā reuelatōez
vel diuino numine (in lucem). i. illuminat̄ gen̄ (gentiū). i. oim̄ populozū.

Sciendū qz scribit̄ ps̄. lxxvij. Glōiosa dicta sunt de te ciuitas dei. in qz
bus v̄bis duo tāgunf. Primo b. v̄gis famosa sublimitas. cū d̄r. Glōiosa
dicta zc. Sc̄do tāzif ei⁹ p̄clara magnanimitas. ibi. ciuitas dei. De p̄mo
d̄r Hiero. in qdā sermone qz ip̄a est meta quā respicit ois p̄pheta. qz oīe

dictū prophetici ad ipam resolutionem h3 vñ merito d3 glosa. qz ois figura
veterestamēti p ipam glosat 2 sic trāseūdo totā scripturā veterestamēti
tūc multa miracula inueniunt ad ipam applicabilia **P**rimo de victoria su
p potestate sathane. qz scribit Gen. iij. **I**pa em pterer caput tuū - Item
p ginitas ei' pfiguraf p vellus gedeonis madefactū a roze celi p qd gede
on elect' est in duce m populi **I**te p ginitas ei' ē figura in li. Exo. p rubū
ardentiē 2 incōbustū 2 p hā vna nocte amigdola pducentem. per quam
aaron electus ē in sacerdote summu **I**te de partu ei' d3 in li. Esa. vij. **O**c
ce hgo pcepit 2 pariet filiu. q bñ d3 ps. Gloriosa dicta sunt de te. **S**ecū
do tangit p clara magnanimitas. vñ fm p h m. iij. er h. **M**agnanimitas ē
magna p rūs in corpe exiētēs **U**n beata hgo nō fuit magna in corpe s3 in
p rure. 2 ab illo noie magnanimitas venit magnanimit' q dignificat seipm
honorib3 qb3 est dignus **L**icer em beata maria digna fuit magnis hono
rib3. tñ seipam humiliavit in saluratōne angeli. qñ dixit. Ecce ancilla dñi.
Ipa em d3 ciuitas dei. de qua Esa. d3 tbi **I**nduere vestimētis glie tue ei
uitas sancta 2 induta vestimētis transibit ad iuuuū summi regis **A**llue
ri. i. chysti. vñ repulsa est regina supbie. s. regina vaste. q spreuit pcepta re
gis 2 in locū illius vasti assumpta ē hester in vestimētis glorie. 2 igit subdi
tur ibidē. nō adijciat vltra. vt p ranteat sanctā ciuitatē 2 circūcūlus 2 im
mūdus. **I**psa em beata hgo pncipiū noue legis fuit. omne immūdu 2 hes
reticu spreuit. qz xps nouus sponsus veniens in mūdū noua pcepta dedit
Ite nota **V**aria scribit qnq3 lris in qb3 qnq3 mysteria be. pginis desi
gnant. **P**rima lra ē m. p quā intelligit mediatrix. **I**pa em fecit pacē 2 me
diū inter deū 2 hoīem **U**n añq3 xps nascebat inimicitie facte fuerūt inter
deū 2 hoīem sic q vno die occidit qnq3 milia hoīm ppter hoc q denudat
uerūt arcam 2 ppter solā iusticiā **E**tia fecit pacem inter angelū 2 hoīem qd
erant tāre inimicitie q angelus vna nocte occidit. vij. milia hoīm. **E**tiam
fecit pacē inter virū 2 mulierē. qz vir obiecit mulieri q de filio suo factus
sit inobediēs deo detrusus a paradiso. **S**ecda lra est a. p quā intelligit au
piliatrix **I**psa em auxiliat oib3 eā deuote inuocātib3. sicut p3 de **T**heophi
lo. quē a laqueis diaboli eripuit. 2 qplures alios liberauit q ad ipam res
fugiū habuerūt. vt solet recitari in miraculis bea pginis **T**ercia lra est r. p
quā intelligit reparatrix. qz ipa repauit 2 recōciliavit oēs pctōzes vere pes
nitētes suo dilecto filio. sicut legit de quodā milite q vendidit filiū suū dia
bolo. q postq3 puenit ad etatē. factū patris cognouit 2 firmiter in repara
tōem. b. marie credidit. nihil orans nisi aue maria. 2 literat' est. **Q**uarta
lra est i. p quā intelligit illuminatrix. ipa em illuminat corda pctōz. ad co
gnoscēdū bñficia dei. **Q**uinta lra est a. id ē adiutrix. qz ipa solet oēs iuua
re qui eā honorāt **I**te nota lra d3 aue. p h autor hortat nos ad te. pginis
saluratōem. vñ d3 Anf. **V**alde vtile ē. b. pginē salutare cum affectu. qz sa
lurauit eā angelus. 2 fact' est dei famulus. **S**alutauit ipam **H**elizabet. 2
repleta ē spūs sancto. salutauit eā ioānes in vtero matris. 2 statim sanctifica
tus est **I**te **B**er. **C**elū ridet. angeli gaudent. mūdus exultat. demones fu
giūt. infernus p remiscit cū dixerō aue maria. **I**te aue d3 ab a qd est sis
ne. 2 ve qd ē signū doloris. quasi sine dolore **U**n postq3 mūdus fuit dam
natus ppter transgressionem ade. tunc cogitauit dñs quō posset nos redi
f i.

De beata virgine

mere a faucibus diaboli ppendens & peraria perarijs curantur. literaliter
ter puerit hoc nomē eua in aue. vt sicut p euan mūdus fuit damnatus.
sic p contrariam suam sez aue saluaretur mūdus Unde bea. Bern. dicit q
aue multiplex includit mysterium. Primo sicut mors p eua intravit mun
dum. sic p aue vita sempiterna. Qd etiam patz ex interpretatōe vocabulū.
dicit em eua ab euan grece qd est puerum latine. qm p euan venit omne ma
lum in transgressione mādati. qre ipam sequebat maledictio vt parceret fi
lios suos in dolore Sed aue dicit ab a qd est sine z ve qd est signū doloris
qsi sine dolore. vt paruit. qz beata vgo nostrū dolorē abstulit qm nobis re
de mptore peperit. z q ipam merito sequebat benedictio Itē genus huma
num fuit subiectū triplici ve. s. concupiscētie. desidie z ignorantie. q tria rāgie
Ber. in sermone de aduētū dñi dicit Sumus magis fragiles ad resistē
dū. debiles ad opandū. faciles ad seducendū Ideo dicit in Apoc. Te ve ve
vobis habitātibz in terra. z de illo triplici ve liberauit nos brā vgo qm no
bis redēptōre peperit. q merito ipam sequitur benedictio Itē hec stella. s. bea
ta vgo est orta in lucē gētū vñ Hic pmo Posuit in lucē gētium vt sis
salus meaz qz in extremū terre Sed diceret. nūquid brā vgo etiā orta
est in lucē iudeoz. Ad hoc dōm est q pncipaliter orta est in lucem iudeoz
qm salus ex iudeis orta est Itē apls ad Roma. Salus omī creature. puz
mo iudeis. sedo gent. bz. sed iudei cognoscētes scripturā z vidētes mirabi
lia auerterūt faciem suā a xpō facientes sibi ipis ignorantie causam. q beata
vgo est orta in lucē gentiū. iuxta illud Esa. Ercecatū est cor eoz vt viden
tes nō videāt z audieres nō intelligāt. puerimur ad gētes sic pcepit dñs
quare dicit. vgo orta in lucē gentiū minus pncipaliter. Itē nota q aue
est pbū defectiuū. cui? cōiugatio pz in pma parte Alexandri Itē diuis
nirus est aduerb. um qualitatis

Euge dei porta que nō aperta veritatis lumē ipsum solem iusti
cie indutum carne ducis in orbem.

¶ Hic autor in psona sancte matris ecclie alloquitur vginē mariā applausi
ue introducens septē pphetias pncipales. z p m h diuidit in septē partes q
parebūt in pcessu littere Hic pmo ponit p mā dicit (Euge) qd est interie
ctio gaudētis vel applaudētis. s. maria (q es porta nō apra). s. p virilē cō
ceptōem. tu (ducis in orbē). i. in mūdū (lumē veritatis) z (ipm solē iustit
ie). i. xp̄m (indutū carne). i. natura humana. s. ipm generādo.

¶ Notandū istā historā tangit Ezechiel. xliij. ca. circa finē vbi describit
dispositōem tabernaculi. Vidit em portā clausam z gliam dñi ingrediē
tem z au diuit vocē dñi dicitis hec porta clausa manet z nō aperiet z vir
nō trāsibit p eā. qz gliā dñi ingressa ē p illā In hac em visione pbata est ca
stitas beate virginis marie. qz dñs ingressus est p eam. quem sine dolore
peperit permanēs vgo. vñ in euangelio Ego sum lux mūdī. ego sum via
veritas z vita. Itē pma Joānis pmo Annūciāuimus vobis qm de^o ē
lux z tenebre in eo nō sunt vllē. z in hoc nobis ostendebat fructū bñdici
onis in qua cessat antiqua maledictio. in dolore paries filios tuos. Itē
lra dicit solem iusticie Unde xp̄s est sol iusticie. immo pcellior sole Nota rāp

ra est distantia filij & hginis quāta creatoris & creature. Item autor appel-
lat beatā virginē portā dei **Vñ Grego.** Et exiit p auream portam lux & c.
Et rōne huius introitus ipa dicitur gratia plena. vnde **Bern.** O dña ex ore
tuo pender solatio miserorū. redēptio captiuorū. liberatio dānatorū. **Vñ**
duplex est grā beatę hginis siue misericordia **Vna** ē corporalis qua corporibz
miseret. **Alia** est spūalis qua aiabz miseret. scđa ē melior pma. s; ad vtrāq;
est pna. vñ **Bern.** **Maria** oibz misericordia suā aperit vt de plenitudine
eius captiuū libertatem. egroti sanitatē. tristes solatioem. peccatores veni-
am. iusti gratiā. angeli leticiā. psona filij humane carnis substantiā. & tota
trinitas gloriā consequantur

Pro terminis nota. q euge ē interiectio. & exponit triplr. **Vno** mō ap-
plausiue put fecat effectū pceptus. & sic ponit in lra. **Secdo** exponit derisū
ue. & sic fecat effectū despectōis. & sic sumit in ps. q dicunt mihi euge euge
Tercio exultatiue. vt **Bar. s; xxv.** Euge serue bone & fidelis & c. Item
apertus ē participiū. & venit a pbo apertor qđ pponit ab antiq; pbo pario.
Item indutus est participiū huius pbi induor. Sed duco est pbi ter-
cie coniugationis transitiuum.

**Virgo decus mundi regina celi plecta vt sol pulcra lunaris vt
fulgur. agnosce omnes te diligentes**

Hic autor adducit scđam pphetiā q pmedat beatā hginē dices. **O**
maria. s. exis (hgo & dec?) .i. honor (mūdi & regina celi plecta). i. pre om-
nibz electa (vt). i. sicut (sol) & (pulcra vt lunaris fulgur). i. luna lucēs (ag-
nosce) s; fauore misericordie tue (oēs te diligentes). **¶** Notandum q
autor inducit hic scđam pphetiā. & ppat eam ad beatā hginē **Et** hec p-
phetia scribit in canticis canticorū. vii. ca. **Cum** esset beata hgo assumpra
in celum dixerūt angeli. q est ista q p gredit quasi auroza p surgens pulcra
vt luna. plecta vt sol **Responderūt** **Ista** est speciosa inter filias hierusalē
Et alter chorus dixit. **Hec** est q nesciuit rhorū in delicto **¶** **Pro** q vltre-
rius nota. q beatā hgo maria pmedat q druplr in hac snia. **Primo** de subli-
mitate honoris cui dicitur decus mūdi. vñ ps **O**mnis gloria eius filie regis
Vñ beatā hgo maria triplr dicitur gloriā habuisse. **Primo** gloriā sapientie.
vñ in puer. **Gloriā** sapientie possidebit & c. **Secdo** habuit gloriā con-
tinētie. i. castitatis. vñ **Isa.** **Gloria** libani dara est ei. & libanus inrerprat
quasi candidatio q puenit hginitati. **Tercio** habuit gloriā patientie. vñ
Eccl. **Digna** ē glia seq dñm. s. p patientiā & humilitatē. **Secdo** pmedat
de coronatōe celesti cū dicitur regina celi. vñ **Grego.** **Coronam** auream posu-
it sup caput eius. cui p cordat. ps. dicens **Altit** regina a dextris tuis. in
vestitu deaurato **Tercio** pmedat de prouidētia electōis. cū dicitur plecta
vt sol **Et** de illo dicitur in libro sapientie. **Ante** omnes colles ego perturiebar
Item ibidē. cum ipa cūcta pponēs. **Vñ** beatā hgo in tali electōe cōparat so-
li. qz p m **Ptholomeū.** sol est in medio planetarū sicut in regno suo & ab ip-
so sole oia alia sydera lucē recipiūt & lucet sup bonos & malos. **Sic** beata
hgo ē mediatrix inter deū & hoīem. & aliq; hoies deuoti sumūt lumē glo-
rie seu grē ab ipa. **Et** ipsa mittit splendorem & gratiā tam peccatoris
f ij.

De beata uirgine

bus h̄ iustis ip̄am deuore inuocantib; .vii. Apo. xij. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta sole. h̄is lunā sub pedib; ei; Et hoc tangit lra cū d̄r. pulcra lunaris ut fulgur Quarto p̄mendat̄ de claritate castitatis. vñ **Sta. Virgo** in partu. virgo ante partū. vgo post partū. Vñ br̄a vgo p̄parat̄ aurore. p̄pter sanctificatōem in vtero Cōparat̄ lune p̄pter p̄uersa s̄tionē in mūdo. Et̄ā p̄parat̄ soli p̄pter gloriificatōnem in celo

Pro terminis notandū. q̄ decus ē nomē neutri ḡnis a p̄bo decoro as media correp. i. honoro Itē lunaris ē nomē adiectiuū deriuatū a noīe luna. S; fulgur ē nomē mascul. ḡnis deriuatū a p̄bo fulgeo. Itē agnosco ē p̄bū trāsitiuū p̄positū ab ad et nosco mutādo d̄ in g

Te plenam fide virgam alme stirpis iesse nascituram priores te siderauerūt patres et prophete.

Hic autor introducit terciā p̄phetiā dicēs (patres p̄ores). i. antiq̄ (et p̄phete desiderauerūt te). i. mariā (plenā fide). i. et (nasciturā). i. genituram (v̄gā alme stirpis). i. sancte et nobile p̄geniei (iesse). i. illius patriarche. de q̄ p̄cessisti Sciēdū. q̄ br̄a vgo in p̄nti snia p̄mendat̄ dupl̄. Primo ex cōstantia fidei. cū d̄r. te plenā fide. Secōdo ex dignitate p̄phete. cū d̄r. stirpis iesse. Quantū ad p̄mū d̄r. br̄a vgo. q̄ in passione d̄nt̄ oēs apl̄i in fide dubitauerūt et fidem amiserūt. excepta br̄a **Maria** v̄gine q̄ stabilis in fide p̄mansit. et resurrectionem d̄nt̄ fideliter expectauit. q̄re merito d̄r. plena fide. Quantū ad scōm tūc de ip̄a p̄phetizatū est **Dñs** dabit illi sedē dauid patris sui et regnabit in domo iacob in eternū et regni eius etc. Itē p̄s **De** fructu ventris tui ponam sup̄ sedē tuam. Itē **Hiere.** Ecce dies ventis d̄r d̄nt̄. et suscitabo dauid et germen iustum et regnabit rex et sapiēs erit etc. Et eā illius p̄missionis br̄a vgo est facta v̄ga ip̄ius iesse. que florē p̄duxit Item sciendū q̄n̄ sancti patres cū magno desiderio expectabant v̄gā iesse nasciturā tūc audierūt vocē benigniter dicentem. Trahe me post te curremus in odore etc. ut d̄r **Cañ.** p̄mo. Itē sciendū. q̄ fides est nomē feminini ḡnis q̄ntē declinatōis. et caret trib; casib; in plurali numero et describit̄ sic. **Fides** ē substātia rez sperandaz argumētū nō apparētium Et obiectū ip̄ius ē prima veritas. Itē iesse ē p̄prium nomē viri in declinabile. Sic nascitura ē participiū futuri t̄pis a p̄bo deponētali nascor. Itē priores ē cōparatiuus comunis ḡnis a p̄idem

Te lignum vite sancto rozante pneumate pariturā diuini floris amygdalum signauit gabriel

Hic autor introducit quartā p̄phetiā dicēs. **O** maria (gabriel) scz annūcians tibi filiū dei (signauit te). i. ex t̄re (lignū vite pariturā amygdalum diuini floris). i. filiū dei (rozante). i. secundante (sancto pneumate) id ē sp̄s sancto. **Notandū** in p̄nti snia br̄a vgo p̄mendat̄ dupl̄. Primo ex opere recōnciliatōis. ibi. **Te** lignū vite. Secundo ex diuina obumbratōe ibi. rozante pneumate. **Unde** maria d̄r lignū vite. nam in ligno (q̄d erat in paradyso) ortum est pecc̄m parentum nostrorum. scz a dez eue. et factum

est lignū mortis. Sic opposito mō Maria lignū vite resuscitauit. qz saluatore mūdi. pduxit a q̄ orta ē nra sal. S; de sedo. s. de obūbratōe spūs sancti de brūs Grego. Virgo pcepit in vtero filiū dei nō ex p̄mixtione vt rils seminis. s; ex obūbratōe spūs sancti. qz talis incarnatio nō fuit natu; ral. s; miraculosa siue supnatural. ¶ Pro terminis notandū. rozaus ē p̄cipiū p̄ncis t̄pis a p̄bo rozaus. Itē pneuma ē nomē neutri ḡnis t̄p̄cie declinatōis. S; paritura ē p̄cipiū futuri t̄pis a pario is. Itē amygdalus ē nomē heteroclitā. z fcat lignū cū fructu. vt p; in p̄ma p̄te Alexandri

Tu agnum regem terre dominatorem moabitici de petra deserti ad montem filie syon traduxisti.

¶ Hic autor introducit q̄ntā p̄phetiā. Et vult. O maria (tu trāsduxisti) id ē peperisti (agnū). s. xp̄m ex̄ntem (regē z dñatōrē terre. ad montē filie syon). i. ecclie vt aie fidel. (de petra moabitici deserti). i. deserti moab.

¶ Pro q̄ notādū. q̄ h̄ in l̄ra tāḡit h̄istoria de p̄genie xp̄i. qz xp̄us voluit nasci partim ex genib; z partim ex iudeis. q̄re fact⁹ ē lapis angularis p̄ne ctens paganisimū z iudaismū in signū ist⁹ q̄ nō solū venit vocare ad res ḡnū celoz iudeos. s; etiā ḡntiles vt patuit in balaā q̄ p̄phetisauit aduentū xp̄i di. Nūeri. xxiij. Oriet stella ex iacob. z p̄surget hō de israel. z iō d̄r in l̄ra moabitici zc. Un moab erat hō ḡntilis multū crudelis adoptas i v; orē cape iudeā q̄ copulatio fuit incōsueta. p̄terea q̄dā iudei p̄radixerunt sibi cū q̄b; moab p̄lia p̄stitebat. s; alij iudei vt litigium tale cessaret sibi Ruth in p̄iugem despōsabat q̄ erat ex nobili. p̄sapia. s. dauid q̄uis erat meretric. z ex illa fuerūt nati filij vsq; ad generatōnem xp̄i. z h̄ tangit l̄ra cū d̄r. de petra deserti. qz moab fuit hō indurat⁹ sicut petra. z ḡ merito pe tre p̄parat. ¶ Pro terminis nota. moabiticus est xp̄iū nomē loci. et ponit p̄ qualiter aia fidel. z interpretat quasi speculario. Item traduxit est verbum transitū p̄positum a trans z duco

Tu q̄ furentē leuiathan serpentem tortuosumq; z vectem collis dens damnofo crimine mundum exemisti

¶ Hic iā au. introducit illā p̄phetiā scz serā quā applicat ad beatā p̄ginē di. Tu p̄go maria (exemisti). i. liberasti mundū (dānofo crimine). i. noci; uo petō (collidens). i. purgans p̄stringēs (furentē leuiathan). i. demonē (p̄) p̄ter (tortuosum). i. curuū serpentem (z vectem). i. repagulum. quia diabolus per suas suggestiones ianuas regni nobis obstruxit.

¶ Notādū. hec p̄phetia scribit̄ Esa. xij. in his v̄bis. In die illa suscitabit aduersus leuiathā z aduersus tortuosum serpentē mulieres forte gladio accinctā. q̄ caput ei⁹ p̄teret. z auferet ab eo obp̄obriū sempiternū. vñ per mulierē forte intelligit̄ beatā p̄go q̄ sua hūilitate z gloriofa castitate diabolū ligauit z portas celi nob̄ reserauit. z p̄ suā fortitudinē diabolo oēm potentā suā abstulit. ḡ d̄r in p̄uerb. Mulierē forte q̄s inueniet. vbi fortitudo teate p̄ginis sufficiēter p̄probat. In hac p̄phetia etiā virgo dupl̄

De purificatōe btē Marie

pmendat. Primo de plenitudine fortitudinis. cū dicitur suscitauit mulierem
forte. Secundo de plenitudine grē. cū dicitur Et auferet ab eo obprobrium etc. De
primo patuit per dictū salomonis in puerb. Mulierē forte q̄s inueniet. Itē
manū suā misit ad fortia. Tūc brā p̄go maria dicitur fortiter laborasse. q̄ si
gno castitas et hūilitas diaboli supauit. De secundo dicitur Bern. O maria tu
es facta indeficiens. q̄ si diceret beatus Bern. q̄ro plus brā p̄go maria dat et
auxilia. t̄to plus dare pot et auxiliari. Et h̄c firmado dicitur be. Greg. Quia
quē celi cape nō poterāt tuo gremio p̄tulisti. ¶ Pro terminis nota. leui
athan ē p̄p̄riū nomē diaboli. et dicitur quasi sinister pacis. v̄l dicitur q̄si ad dirandū
q̄ n̄ris parentib; ad dirandū. p̄misit dices. Quia eritis sicut dii scientes
bonū et malū. Et n̄a diabolus dicitur serpens. q̄ habuit formā serpētis q̄ hoib;
maxie odiosus ē p̄pter ei; maledictōem quā hoī fecit. Et n̄a dicitur tortuosus.
q̄ illō vocat tortuosus qd nō ē planū et rectū. sic ip̄e diabolus dicitur tortuosus.
q̄ nos a via rectitudinis q̄ridie ē distrahēs et ad mala opa puocās. T̄c
collidēs ē p̄cipiū decōpositē figure a cō et ledo. mutādo n̄ in l. et in i. etc.

Hinc gentiū nos reliquie tue sub cultu memorie. mirū in modū
quē es enixa p̄piciationis agnū regnantem celo eternaliter. reuoca

mus ad aram mactandum mysterialiter

¶ Dic au. ponit aliā sc; septimā p̄phetiā di. (Hinc). i. exinde. et p̄pter hoc
nos xp̄iani (reliq̄e gentiū). i. relictī a gentib; (reuocam⁹) v̄l v̄t alij textus
h̄nt deuocam⁹. i. deuote vocam⁹ (ad arā). i. altare (agnū p̄piciatōis et grē
et recōciliatōis (quē) sc; agnū. tu es (enixa). i. genita (regnāte celo). i. i ces
lo (eternalit̄ mactandū). i. offerendū (mysterialit̄). i. sub mystērio sacri. (sub
cultu). i. famularu (tue memorie). i. tue p̄memoratōis. ¶ Notandū in
hac sn̄a p̄ncipalit̄ r̄gunt q̄nc; Primo sic et ordo nationū cū dicitur hinc gen
tiū etc. Tūc vocat nos reliq̄as gentiū. q̄ nos sum⁹ relictī et p̄pagati ex gent
rib; et sum⁹ v̄ltim; et nouissim; oim nationū. v̄n Paul⁹. Nos sumus in q̄s
fines seculor; deuenerūt. Secundo tangit memoria brē p̄ginis pagenda. cū
dicitur tue sub cultu memorie. v̄n qlibet sacerdos in celebratōe missē postq̄
egerit memoriā passionis xp̄i etiā dicitur agere memoriā brē p̄ginis. v̄n Gre.
in ca. Cōcantes et memoriā venerātes in p̄mis semp; gl̄iose p̄ginis ma
rie. Tercio tangit modus natiuitatis xp̄i. ibi. mirū in modū. q̄ talis nati
uitas fuit sp̄ sup oēs gradus nature. Quarto tangit p̄ceptū veteris testa
menti. ibi. agnū mactandū. In vereri em̄ lege fuit p̄ceptū iudeis vt agnū
paschalē comederēt. q̄ agnus dicitur eē masculus et imaculat⁹. et illū dederēt
comedere itēgral̄. p̄ illū agnū icelligit xp̄s ver⁹ de⁹ q̄ ē sine macula. quē my
sterialit̄ venerari debem⁹ i altari. Quinto r̄git mystēriū corpis xp̄i. ibi. my
sterialit̄. ¶ In celebratōe cuiuslibet missē xp̄s p̄ nob; imolat sicut fuit imo
latus in cruce

Hinc manna verum israeliticis veris veri abrae filijs admiran
tibus quondam moisi quod typus figurabat. iam nunc abducto
velo datur perspicū

Foliū xxxiii

Et (hinc) .i. exinde (vez māna) .i. corp^o xpi (dat pspici) .i. videri (ves
ris israeliticis filijs veri abrae, admirantib; quondā) .i. pus (qd) scz vez
manna (typus) .i. figura (moisi figurabat) .i. signabat. 2 hoc dico illud
vez manna (datur pspici tam velo) .i. figura (abducto) id est deposito
¶ Notandū qd auctor hic ostendit qd corpus xpi figuratū est p manna qd
moises reliquit in vna aurea. p moisen intelligit xps qd inclusit māna .i.
filium dei. in aurea vna. id est in utero beate virginis qd rōne castitatis vna
aurea nūcupatur. 2 hoc manna datur populo israelitico in figura. nos
bis aut datur in veritate. ¶ Pro terminis nota reliquit est nomē plu
ralis numeri tm̄ sei generis. Sed cultus est nomen quarte declinatōnis
a verbo colo is. qd fecit venerari. Item mactandū est participiū futuri
tptis a verbo mactō is. Item māna ē nomē neutri gnis p̄me declinatōis
nis. 2 dicitur a manhu. i. admiratiue qd ē hoc. qz patres in deserto admirabā
tur de illo pane. Item israeliticū est nomē adiectiū a noīe israel. 2 dicitur vir vlt
mulier videns deum. Item typus. id est figura. Item abducto ē par
ticipiū preteriti temporis a verbo abductor.

**Ora virgo nos illo pane celi dignos effici. fac fontē dulces quem
in deserto petra premonstravit degustare cū sincera fide renescz con
stringi lotos in mari anguem eneam in cruce speculari.**

¶ Hic auctor alloquitur beatam virginē dēp̄canter. 2 p̄mo ponit quasdam ora
tiones. Secūdo ostendit illaz orationū rōnabilitatē. p̄bādo ipas esse exaus
dibiles. ibi. Audi nos. Prīma adhuc in tres ptes fm̄ qd ponit tres petit
ones. scđm̄ ibi. Fac igni. terciū ibi. Da fontē boni zc. Tū petitio p̄cedit
ex lra p̄cedenti. qz dicitū est pus qd antiquus manna datū patrib; in desery
ro p̄figuravit illud vez māna qd offert in altari 2 sumit a filijs veri abrae
q̄ sunt filij promissionis. 2 dicitur. O (virgo) maria. tu (ora nos effici) .i. fieri
(dignos illo pane celi) .i. corp^o xpi. 2 (fac nos degustare dulce fontē. que)
scz fontē (petra p̄monstravit) .i. p̄figuravit (in deserto. cū sincera) .i. pura
fide. 2 fac (stringi renes) scz p̄ p̄rinentiā. 2 o maria tu fac nos (lotos) id
est mūdatos (in mari) .i. stella maris (speculari) id est videre (anguem
eneū) .i. serpentē in cruce. ¶ Notandū in lra tāgunt tres historie. q̄ specia
liter tria designant. Prīmū est cū filij israel fuerunt in deserto tunc mur
murabant p̄tra aaron 2 moisen qd nō habuerunt aquā ad bibendū. tunc
moises ex puidēna diuina accepit virgā 2 tetigit petrā a qua statim fluxe
runt aque largissime ad refectōem oīm pplorum. illa figura p̄figuravit qd
regnū dei ingredi nō possumus nisi renati sim⁹ ex aqua 2 spūscō. 2 illa fi
gura tangit ibi. Fac fontē. Secūdo tangit historia Exo. de esu agni pascha
lis. qz qñ filij israel debebāt comedere agnū paschalē. tūc p̄ceptū est eis vt
renes eoz p̄stringerēt 2 baculos in manib; porrarent. Illa historia desig
nat nobis castitatis p̄stantiā. qz luxuria mater vicioz est in renib;. 2 ibi
dem est cōicatio seminis. 2 si aliq̄s vult gustare dulce fontem ille renes su
os conatur p̄stringere. vñ Grego. Sine lumbi vestri p̄incti. 2 hoc tangit
tam cum dicitur. renescz p̄stringi. Tercio tangitur historia Exo. qñ filij israel

De purificatōe btē Marie

fuerūt in deserto. tūc surrexit multitu do serpentū venenosoz q̄b̄ mlti fue-
runt interfecti. s̄z moyses vidēs hāc plagā ex p̄cepto dei erexit serpetē ene-
um supra altā arborē. z q̄cūq̄ illū serpetē de mane inspiciebat ille secur⁹ p̄
totū diē abulabat z illa figura oñdebat xpm passuz. i. cruce. cui⁹ passione
oī mane ad memorā dehem⁹ reuocare. z sic p̄seruabimur a serpetib⁹. i. dia-
bolis suggestionib⁹ q̄yndic⁹ extēdūt vt capiāt z illaq̄ant nos z h̄ tāgit lra
cū d̄t. anguē enēi J̄re nota. au. dirigit peritōem ad brām p̄ginē vt ip̄a du-
cat nos ad fontē sacri baptismas. Sc̄do. qz ip̄a p̄firmat nos in puritate
baptismas cū castitatē p̄seruatōe. Tercio possumus speculari passionez
eius filij cū qua castitate eo firmius valeamus p̄seruare

¶ Pro termis nota. effici ē infintiu⁹ hui⁹ p̄bi efficio. J̄re renes ē nomē
masculini ḡnis a p̄bo reuuo. S̄z lot⁹ ē p̄cipiū p̄teriti t̄pis a lauoꝝ aris.
Ire anguis ē nomē masculini ḡnis a p̄bo actiuo anguo is. J̄re eneus est
nomē adiectiū q̄si ereus. S̄z speculari ē p̄bū deponērale p̄me p̄iugarōis.

Fac igni sc̄to patrisqz p̄bo qd̄ rub⁹ vt flāmā tu portasti p̄go mater
facta pecuali pelle discinctos pede mundis labijs cordeqz p̄pinq̄re.

¶ Hic au. dirigit aliā peritōnem ad brām maritā p̄ginē. z d̄t. O maria
(fac nos discinctos). i. discalceatos (pede). i. in pede (pecuali pelle). i. i. cal-
ceis q̄ sunt facti de pellib⁹ pecoz (p̄pinq̄re). i. appropinq̄re (mundis labijs
qz) p̄ et mūdo (corde igni). i. sp̄sc̄to (qz p̄ et p̄bo p̄ris). i. filio dei (qd̄)
sez p̄bū (tu p̄go facta mater. portasti vt). i. sicut (rubus) sez portauit (flā-
mam) ¶ Notandū. in lra tangunt due historie. Prima ē ipsius moisi p̄m
q̄ legit Exo. iij. qm̄ moyses periuit z custodiuit oues p̄rias. vidit i monte
synai rubū ardere z tū nō p̄sumptū. z cū moyses descēderet ad videndū h̄
qd̄ esset. au diuit voce de rubo dicentē. Discalcea te. qz. qz loc⁹ in quo stas
sc̄tus ē. qz ibidē p̄stitutus est in legatū vt duceret pplm̄ de egypto. nā d̄ns
vidit afflictōem eoz volens eos p̄ manus moisi liberare. Ille rub⁹ p̄figu-
rabat brām p̄ginē. q̄ ardebat igne sp̄sc̄ti. artū nō p̄busta ē. i. post partū
nō violata. vñ b. Sieg. Rubū quē viderat moyses z c. ¶ Sc̄da historia
est ipsius gedeonis. z tāgit ibi. pecuali pelle. vñ Bedeon qm̄ duxit pplm̄
israeliticū p̄ desertū. tūc vidit hoiem volentē aduersus euz pugnare. z sic
inuocauit nomē dei. z statim ē p̄ceptū sibi vt agnā pelles poneret supra
gramina. z si fieret madid⁹ esset signū victorie z triūphi. ¶ J̄re sciendū. q̄
vult accedere ad illū ignē. i. ad grām sp̄sc̄ti d̄z habere quattuor. Pri-
mo pecualē pellem. i. pellem agnā p̄ quā designatur humilitas q̄ ducit
nos ad eternā vitā. vñ Paulus. Humiliamini vos sub manu potēt⁹ dei
et ip̄e exaltabit vos. Sc̄do d̄z habere discinctos pedes. i. p̄stantiā z tribu-
latōnem. vñ Bern. Cōstantia cū pleuerantia p̄mittit coronā. Tercio d̄z
habere puz os. i. bonam disciplinā. vñ disciplina est moꝝ ordinata corre-
ctio. vñ Bern. Cōpositū hoiem reddit disciplina. qz vultus p̄ponit z cer-
uicem subiuget. oculos ligat. cachinnos phitet. gulam refrenat iram ce-
dat. z lingua moderat. Quarto d̄z habere mundū cor. i. sincerā orōnem.
vñ fm̄ Damas. Oratio est pius affectus mentis directus in deum

Folium XXXV

¶ Pro terminis nota. pecualis est nomen adiectum nomine pecus dicitur. quod
peccat aialia non potest laborare. et capis hic per humilitate. Item ista dicitur. discin
cto pede. per hoc tangit preceptum iudeorum. quod aialia non ruminantia et fessos pe
des non habentia sunt imunda. id est. ipsa prohibita. Et sic patet quod non comedunt
carnes porcinas. quod non ruminant. Etiam non comedunt equos et homini aut
malia. quod non habent fessos pedes.

Audi nos. nam te filius nihil negans honorat. Salua nos iesu
pro quibus virgo mater te orat

¶ Hic au. ostendit rationabiliter omnem petitionem predictam. et probat eas esse exau
dibiles. Et primo facit hoc. Secundo supradicit quosdam orationes sequentiam. Delu
dendo ibi. Da fontem boni et dices. O maria (audi). id est. exaudi (nos. nam)
per quod (filius) scilicet tuus christus (honorat te. nihil negans) scilicet tibi O (iesu
salua nos per quod) ergo mater orat te) ¶ Notandum ista dicitur. nihil negans te
honorat. unde tota trinitas beatam virginem honorauit. quod per aiam. et per purgavit
filii eius ventre inhabitauit. spiritus sanctus uter eius sanctificauit. unde canit de
ipsa. Optima parte elegit sibi maria. quod intelligit sic. illa pars est bona que habet vitam
actiuam. illa pars est melior que habet vitam prelatiuam. illa pars optima que habet vitam
ergo in homini. quod est. vel sic. Ubique est glificatio corporis. ibi est pars bona. scilicet
ubi est glificatio anime. ibi est pars melior. quod ubi est glificatio utriusque est optima
quam elegit te. ergo. quod corpe et aia assumpta est in celum. Item sciendum ergo habet tri
plex officium. scilicet adiuuandi. aduocandi. et miserendi. Primum habet tripliciter. quod auxili
atur in vita. in morte. et post mortem. Primo in vita. quando unicuique impetrat
gratiam suam. Secundo in morte. quando nos a diabolo defendit. Tercio post mor
tem. quando aias nostras sumit ad sanctam ciuitatem hierusalem. Primum officium est bo
num. secundum est melius. tertium est de ea que ad primum. maria in gratia que ad secundum. tu
nos ab hoste prege. que ad tertium. in hora mortis suscipe. Secundum officium est
aduocare in quo primo captat tenuolentiam iudicis. Secundo ibi insinuat miseri
as hominis. Tercio inducit iudicem ad misericordiam. et sic iterum prima pars est bo
na. secunda melior. tertia optima. Tercio habuit officium miserendi. quod dicitur enim
iudices persequuntur veritatem. scilicet que pars est bona. alij persequuntur rectitudinem iu
sticie que est melior. alij propter reuerentiam misericordiam. que est optima. quam ipsa beata
virgo elegit propterea mater misericordie nuncupatur

Da fontem boni visere. da pure mentis oculos in te defigere. Quo
hausso sapientie saporem vite valeat mens intelligere

¶ Hic au. supradicit alias petitiones. et hoc ad filium dei dicitur. O maria vel o iesu
(da visere). id est. videre (fontem boni). id est. bonitatis. scilicet christum. et da (defigere). id est. fir
miter infigere (oculos pure mentis in te. que) per ut mens valeat intelligere sa
porē. id est. dulcedinem (vite) scilicet eterne (hausso). id est. haussum (sapientie)

Christianissimi fidem operibus redimere beatorum sine ex huius in
colatu seculi auroz ad te transire.